

גנזי המלך

ארבע נספות

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת

299

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-677779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אֲשֶׁה כִּי תִזְרִיעַ וּילְדָה זָכָר"

לעלות למעלה

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

מצומח, כי על כן נאבד בו המצב של צומח ובאין חי, אינו גם צומח.

וכן מדבר; מדבר, כי יפסיד מעלתו של מדבר, לא נשאר הוא על המצב של בעלי חיים, כי זה מציאות כל בריאתם. והמדבר הנה מצב עצמותו שלו אינו כלל מסוג החי, מציאות אחרת הוא לגמרי. ובאבדו את מצבו, אבד גם המציאות של מטה ממנו, כי בריאה אחרת הוא. כן הוא כלל הדברים כשעולים בדרגות מעלה, הנה הדרגות שלמטה עברו ובטלו, המעמד עכשיו הוא רק על הדרגה של מעלה. למטה, אזל ממנו כבר כל קיום, עכשיו המקיים היחידי שלו הוא אך ורק המעלה שהשיג באין כלום זולתה.

והנה החוקרים מחלקים הבריאה לסוגים נפרדים והם: **דומם, צומח, חי, מדבר** וחושבים עוד לסוג חמישי את הנפש הישראלי, כי סודו של הכלל ישראל הוא סוג נפרד, למעלה מצלם אלקים, יש עוד נפש ישראל נפש אחרת לגמרי, **הכתוב אומר: "וְשִׁמְרָתֶם וְנִשְׁמַרְתֶּם כִּי הוּא תְּחַמְתְּכֶם וּבִינְתְּכֶם"** ('דברים' ד). הוא סוד כי התורה הקדושה נהייתה חכמתו ובינתו של הכלל ישראל, החכמה ובינה הפשוטה השכל של הכלל ישראל אינו כבר הצלם אלקים, כי אם התורה הקדושה היא השכל של הכלל ישראל.

הוא הענין אמרם ז"ל: **"כִּי תִשְׁמַר לְךָ וְשִׁמְרָתֶם וְנִשְׁמַרְתֶּם מֵאֵד פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים"** (שם). **"אז כשלא תשכחו אותם ותעשום על אמיתתם תחשבו חכמים ונבונים ואם תעוותו אותם מתוך שכחה תחשבו שוטים"** (רש"י). זה באמת מבהיל מאד; שאם לא **'על אמיתתם'** תיכף **'תחשבו לשוטים'**! הלא מהדרגה של דור

כתוספת מעלה ואם יפסיד המעלה יפסיד רק המעלה, אבל ביתר הדברים ישאר הכל במצבו שעמד בראשונה. זו טעות! אלא כשישיג מעלה, הנה יש כאן יצירה. **כמ"ש חז"ל (ויק"ר לה ז): 'אמר רבי חנינא בר פפי: "נְעִשְׂיָתֶם אִתְּם", אם שמרתם את התורה, הריני מעלה עליכם כאילו עשיתם עצמכם**.' בריאה חדשה מתהווה על ידי המעלה ומצבו הקודם כבר אין! מעתה המקיים, הוא המעלה אשר השיג. ואם יפול מזו המעלה אינו חוזר למצבו הקודם, אלא אחר הוא ומפסיד את כל קיומו ודאי.

ובציוור: צומח אשר דרגתו עולה על גבי דומם, כאשר הצומח יחדל מלהיות צומח, לכאורה היה צריך להשאר על מצב של דומם הדרגה שלמטה ממנו? ולמעשה אנו רואים אחרת, שבחלונו מלהיות צומח, גם דומם איננו. כן הוא סוד הענין, שבהתהוותו לצומח כבר סוג אחר הוא, כבר נאבד לו לגמרי המצב של דומם. עכשיו, כל קיומו הוא המצב של צומח ואם לא צומח, הנה מפסיד כל קיומו! וכן הוא הענין של צומח לגבי חי; חי, הינו מדרגה יותר גדולה

'הה"ד: "אָחֹר וְנָקָם צִרְפְּנִי" ('תהילים' קלט) זכה, **אומרים: "אתה קדמת למעשה בראשית" ואם לאו, אומרים לו: "יתוש קדמך, שלשול קדמך"** (ויק"ר יד א). הדברים אמנם נוראים! כי אדה"ר אשר היה גדול מכולם, עד ש'טעו בו מלאכי השרת ובקשו לומר לפניו: קדוש! ובו יהיה מצד יצירתו צד שפל כזה **"אָחֹר... צִרְפְּנִי"**, הוא ה'**"אָחֹר"** מכל הבריאה; **"יתוש קדמך, שלשול קדמך"**? יצירתו מתחלת אחרי בהמה חיה ועוף! איך זה ניתן להבין?

מתבוננים בתינוק בראשיתו, הרי רואים בו נפלאות ואין לו כל דמיון לבעל חי! בעל חי, הלא נברא כמעט שלמותו; **'שור בן יומו קרוי שור'**! אצל תינוק, אין לו אף התחלה לשלמותו, כמו גולם, חתיכת עץ ממש! הנה זה באמת מהפלאים היותר גדולים בבריאה! ומה נוכל לומר על זאת? אין זאת כי אם מסוד של **"אָחֹר... צִרְפְּנִי"**. אכן הוא אחר בהמה חיה ועוף. ובראשיתו אמנם רואים זאת כולם. ולאחר מכן כשהוא מתפתח ואף מדביק את הבע"ח, האם אין זה **"יתוש קדמך"**? הוציא שנות חייו ומה השיג? הדביק את הבעל חי! וזה במקרה המוצלח ביותר, האם אין זה **"אָחֹר"** יום אחרון?

את האמת צריכים לדעת; כי האדם אינו יכול כלל להדביק את הבעל חי בשום אופן וזה דוקא מצד מעלתו. **והענין;** מפני שהאדם הוא ה'**"קָנָם"** הנה **'אליה וקוץ בה'**, שמה **"קָנָם"** עצמו מתהווה הסוד של **"אָחֹר... צִרְפְּנִי"** ו'**"אָחֹר"** בתכלית, עד כדי **'יתוש קדמך, שלשול קדמך'**! **סוד הדבר הוא:** אדם המשיג איזו מעלה, אל נחשוב, כי מעמדו הוא במצב הראשון ומעלתו שהגיע לה, אינה אלא

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

>>> המשך מעמ' 1

המדבר, עד מצב של שוטים, ביניהם יש עוד דרגות לאלפים ולרבבות. וכי אם לא כדור המדבר כבר אין דרגות תחתונות שם לעמוד ולהתקיים?

רואים אנו ברור; שאמנם כן הוא הדבר, שאחרי שהגיעו למעלה והרי המעלה אמנם גדולה מאד, אבל מעכשיו רק זאת הדרגה היא מעמדם וכל הדרגות אשר למטה מזאת המעלה, כבר אזלו ועברו כליל, עכשיו מוכרחים לעמוד על מעלתם בפסגה של **'אמיתתם'** כפי שהגיעו אליה ואם לא **'על אמיתתם'** הנה יחשבו **'שוטים'** ודאי! הוא סוד של: **"אָחוֹר נֶקְדָּם צְרָתְנִי"**, ה"אָחוֹר" וה"קָדָם" שתיים שהן אחת, קשורים הם ביצירתם והוויתם, האחד מכריח את השני, כי דוקא מטעם גודל מעלת ה"קָדָם" אשר ביצירת האדם, דרגה כה רמה ונשאה **"אתה קדמת, למעשה בראשית"**.

נוראות הדברים כי מעתה אזלו ממנו כל הדרגות שלמטה, מעתה בהכרח לעמוד רק על ראש הפסגה. תכלית מעלתו הוא ה"קָדָם" של הכל ואם לא שמה, הנה מונח כאן כל הסוד של **"אָחוֹר... צְרָתְנִי"**, הוא הסוד של **"אָחוֹר"** הדבוק ב"קָדָם", שאם אין **"קָדָם"** הנה **"אָחוֹר"** הוא. אם לא **'על אמיתתם'** **'תחשבו לשוטים'**, כן הוא סוד יצירתו של האדם. וכמדת מעלתו, כן מדת רידתו. מראש פסגת מעלתו, אם לא זכה,

תיכף הוא ב"אָחוֹר".

מעתה סרה תמיהתנו בראש דברינו: איך מבינים מצב שפל כזה של 'יתוש קדמך, ושלשול קדמך' אצל אדה"ר מבחר הברואים, אשר 'טעו בו מלאכי השרת ובקשו לומר לפניו קדוש'? כי דוקא אדה"ר דוקא בהיותו גבוה מכולם עד ש'טעו בו מלאכי השרת ובקשו לומר לפניו קדוש', דוקא עליו נאמר הכתוב: **"אָחוֹר נֶקְדָּם צְרָתְנִי"**. "אָחוֹר" למעשה בראשית - אחרון ליום אחרון, **'יתוש קדמך שלשול קדמך'**. כי כל מה שה"קָדָם" הוא בתכלית הגובה והגדלות, כן מאידך גיסא ישנה היצירה של ה"אָחוֹר", סוד ה"אָחוֹר" יוצא דוקא מסוד ה"קָדָם", **'כל הגדול מחברו, יצרו גדול'** ('סוכה' נב.).

ומה נוראים הדברים ומה גדולה היא ההתחייבות על האדם; הרי אי אפשר להסתפק בשום מדרגה, מצב האדם מוכרח להיות דוקא **'על אמיתתם'**! והרי פשוט **מה שאמרו חז"ל** (תנא דב"א כה): **'כל אחד ואחד מישראל חייב לומר: "מתי יגיעו מעשי למעשה אברהם, יצחק ויעקב"** להתגעגע ולהשתדל לטפס ולעלות שמה, הלא זה ודאי צריכים, אבל גם מחויבים ומוכרחים לזה, שהלא אין מקום איפה להתעכב ואין סכנה כסכנת

העכבה! וזהו אמרו: **"ארכה חיים למעלה למשפיל למען סור משאול מטה"** ('משלי' טו). ואין איש שידע עומקו של השאול כמה נורא הוא! וכל זה נובע ממה שנוטים מן הלמעלה, כי זהו סוד ענין: **"אָחוֹר נֶקְדָּם צְרָתְנִי"**, אם לא **"קָדָם"** הנה תיכף **"אָחוֹר"**! מעתה נבין מה שהכלל ישראל מעפיל כ"כ לעלות למצבו של דור המדבר והוא מתחנן כ"כ הרבה תחנונים, כאילו אי אפשר להיות בלעדי זה, **'אֶהְיֶה רֶבָּה אֶהְבְּתֶנּוּ... קְמֵלָה'** וגם **'גְדוּלָה'**, זה כבר בלי גבול ולא זאת אלא **'וַיִּתְרָה'** ואח"כ **משטטחים ומתפללים: 'אָבִינוּ הָאֵל הַרְחֵמֵנוּ. הַרְחֵמֵנוּ. רַחֵם עָלֵינוּ'**! כל כך הרבה תחנונים! ועל מה כזאת? **'וַתֵּן בְּלִבְנוּ לְהִבְיֹן וּלְהַשְׁפִּיל. לְשִׁמְעַ. לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד. לְשִׁמֵּר וּלְעֲשׂוֹת'** ומה הכצעתה אם לא נזכה לכל כך הרבה? הלא גם בפחות מאלה עוד יש הרבה, עד בלי די!

זה סוד הדברים; הכלל ישראל יודע היטב מה זה ח"ו אם לא **'על אמיתתם'**, כי בלעדי זה מפסידים כל קיום, אם לא **"קָדָם"** בתכלית ברום פסגת המדרגה, הנה יש כל ה"אָחוֹר" בקצה השפלות, כיון שאדם סר מן התורה מיד הוא מתדבק בע"ז! ההתחייבות היוצאת מזה; לא להסתפק בשום מצב, כי אם **'למעלה'** ו"למעלה". מבהיל! ('דעת תורה') ■

בס"ד

מהרצאותי הקרובות

של הרב אמנון יצחק שליטי"א

רמלה

היכל התרבות חיים ויצמן 9
ביום רביעי ל' ניסן 14/04/10

כניסה 10 ש"ח

השערים יפתחו ב' 20:00

ירושלים

אולמי הנביאים יד חרוצים 22
ביום חמישי א' אייר 15/04/10

כניסה 20 ש"ח

השערים יפתחו ב' 20:00

צפת

מתנ"ס בית יגאל אלון הכלמה 100
ביום רביעי ז' אייר 21/04/10

כניסה 10 ש"ח

השערים יפתחו ב' 20:00

ההרצאות מאובטחות

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר"

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.NET וב'שופר ניווטלי' 054-4007779

הלכה

מדיני צידה בשבת

ההלכות שלפנינו מבוססות עפ"י השו"ע וה'משנה ברורה'

היתה הבהמה ניצודת מחמת הראשון. (שטז ו סכ"ד).

6. אף אם לאחר מכן עזב הראשון את מקומו ונמצא כעת שהבהמה ניצודת על ידי השני, אין השני צריך לעזוב את מקומו, כיון שבשעה שהתיישב היה הצבי כבר ניצוד, מותר לו להשאר על מקומו עד צאת השבת. (שטז ו).

7. אם נכנסה לו צפור במעופה לתוך כנפי מעילו, הרי היא ניצודת מאליה בלא שום מעשה של האדם ואף שאסור לו ליטלה מתוך מעילו משום איסור מוקצה, מכל מקום יכול להמשיך לישב בצורה זו כדי שתשמר עד מוצאי שבת. (שטז סכ"ה). ■

3. מי שסגר דלת ביתו כהרגלו ואחר כך נודע לו שיש בביתו בהמה, לא עשה איסור. והרי זה כמו שנתכוין להגביה את התלוש וחתך את המחובר. ומעתה יכול להשאיר את הבית סגור עד הערב בכדי לתפוס את הבהמה בערב, כיון שבשעה שסגר לא ידע. (שטז ביאור"ל ד"ה: 'חייב').

4. נכנסה בהמה לבית ובא אחד וישב ליד הפתח בכדי שלא תצא הבהמה, עבר בזה איסור צידה מן התורה. (שטז ו).

5. אם לאחר מכן הגיע חברו וישב לידו, אין השני עובר באיסור צידה, אף אם כונתו גם כן כדי לשמור על הבהמה, שהרי בשעה שנתישב ליד הפתח כבר

1. בעל חי שכבר היה ניצוד וקשור בבית, מותר לסגור את דלת הבית ולנועלו במנועול, מאחר שכבר הבהמה ניצודה ועומדת. ואף אם לאחר מכן תשתחרר הבהמה מקשירתה אין צורך לפתוח את הבית, מאחר ובשעה שסגר את הבית לא היה הדבר צידה. (שטז ה סכ"ג).

2. אבל אם הבהמה אינה קשורה בבית ויכולה לצאת, אסור לסגור את הדלת כיון שבזה הוא צד את הבהמה ואפילו אם מתכוין בסגירת הדלת אך ורק לצורך שמירת חפצי הבית וממילא הבהמה ניצודת, אסור לעשות כן משום שזה 'פסיק רישא' באיסור דאורייתא. (שטז ו סכ"ה).

דברי אגדה

מלמוד, כמבואר במסכת 'כתובות' (יז:): 'למאן דמתני, לית ליה שיעורא' וכמו ש'המקשיא את הרבים' גדול עונו מנשוא, כמו כן להיפך ב'מידה טובה המרובה', 'המזכה את הרבים' בתורה, אין קץ למתן שכרו. ■

תורה. וכשם ששמירת השבת שקולה ככל המצוות וכלשון הרמב"ם בהלכות 'שבת' (ל טו): 'השבת... שקולה כנגד שאר כל מצוות התורה' כך 'ללמד וללמד' בהלכות שבת שקול כל 'ללמד וללמד' בכל המצוות. עוד כתב שם, שללמד לאחרים גדול

כתב רבי אברהם מ'סוכטשאב' בהקדמתו לספרו 'אגלי טל': בגמרא מסכת 'סוטה' (לז). נאמר: שכל מצוה ומצוה נכרתו עליה ארבע בריתות; 'ללמד וללמד. לשמור ולעשות' ומבואר בזה ש'ללמד וללמד' הוא מחלקי מצות תלמוד

עיון תפילה

תפילת שחרית של שבת

'לְקַל אֲשֶׁר שַׁבַּת מְכַל

הַמַּעֲשִׂים. בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי

הַתְּעַלָּה וְיֵשֵׁב עַל פְּסָא כְּבוֹדוֹ'

לאחר ששת ימי המעשה שברא בהם את הקב"ה את עולמו, נתעלה כביכול 'וַיֵּשֶׁב עַל פְּסָא כְּבוֹדוֹ' דהיינו: בבחינת כסא המלכות. שהרי עתה לאחר שהשלים את מעשה הבריאה, הרי הוא מלך על כל הבריאה הנפלאה והעצומה הזו. ולכן המידה השביעית היא מידת 'מלכות'. וכיון שביום השביעי הוקבעה מלכותו על הכל, יש לכיין בכל הברכות בשבת יותר למידת המלכות. ■

'בְּפִי יִשְׂרָאֵל תִּתְרוֹמֵם'

'בְּפִי' ה'יִשְׂרָאֵל' בלבם 'תִּתְרוֹמֵם' הם ירוממוך על כל המעשים. אולם 'בְּשִׁפְתָי' ה'צַדִּיקִים' - אלו שמצדיקים על עצמם את כל מעשי הקב"ה, הן לטוב והן למוטב 'תִּתְבָּרַךְ', כי הם ה'מְבַרְכִים עַל הַרְעָה, כַּשֵּׁם שֶׁמְבַרְכִים עַל הַטּוֹבָה' ('ברכות' מח:). ואילו 'בְּלִשׁוֹן הַחֲסִידִים' דהיינו: הנוהגים במידת החסידות היתירה, נוסף על כך שגם 'תִּתְקַדְּשׁ', הם יקדשו את שמך בעולמך.

'וְכַל עֵינַי לָךְ תִּצְפֶּה'

יש לבאר על פי המבואר בספח"ק 'ראשית חכמה' 'שער הקדושה': כי בריאת העין היתה לראיית דברים רוחניים וקדושים בלבד. ובראיית דברים גשמיים פוגם בה ומשנה אותה מטבע בריאתה ועל ידי זה ממעט חלילה מכושר ראייתה הרוחני. וזהו: 'וְכַל עֵינַי לָךְ תִּצְפֶּה', כלומר: כל ראיית העין 'תִּצְפֶּה לָךְ' בלבד. ומשום כך 'הַסִּידִים הַרְאִשׁוֹנִים' (רב. כמ"ש הר"ן פ"ק ד'קדושין' בשם המדרש) לא היו מביטים מחוץ לד' אמות שלהם.

פרשת 'תזריע מצורע'

ושני תולעת ואזב

מי נקרא חכם?

פנינים לפרשה

"וְכֵן יוֹנָה אוֹ תֵר לְתַשָּׂאת" (יב ו)

כתב המלבי"ם: בכל מקום כתוב; תורים קודם בני יונה, חוץ מפה, שהקדים בן יונה לתור. וכבר הוכיח מזה התנא במשנה בסוף מסכת 'כריתות' ששניהם שקולים. ובכל זאת בודאי יש איזה טעם למה שינה פה הכתוב מבכל מקום. ואמרו חז"ל ב'ספרא' וכו' מפני שיש מקום לטעות שיוכל להביא בהמה תחת העוף, לכן כתב הכתוב: **"כֵּן יוֹנָה אוֹ תֵר לְתַשָּׂאת"**.

וההסבר בזה הוא: שעל פי החוק המיוסד אצלנו, שדרך הכתובים לכתוב בדרך; **'לא זו, אף זו'**. כלומר: שהדבר המחודש יותר הוא הכתוב מאוחר. לכן תמיד כתוב בסוף את בני היונה, **שהחידוש בהם הוא:** שאף שהם יותר קטנים מהתורים, בכל זאת גם הם מועילים לקרבן. ופה שאמר הכתוב תחילה את בן היונה **הכונה:** שדי לו בקרבן קטן ואם ירצה בדוקא להביא קרבן גדול יוכל להביא **"תֵר"**, אבל מכל מקום לא יביא דבר גדול יותר מ"תֵר".

ועיין בפירושו רבנו יעקב בעל הטורים שכתב לבאר בטעם הדבר: **'בכל מקום מקדים תורים לבני יונה חוץ מכאן, לפי שאינו מביא אלא אחד ואם ימצא יונה לא תקח תור לפי שבן זוגו מתאבל עליו ואינו מזדווג לאחר'**. (ועיין עוד במה שהוסיף בענין זה רבנו בחיי א יד).

"לְכָל מִרְאֵה עֵינֵי הַפֶּהוּ" (יג יב)

פירש רש"י: פרט לכהן שחשך מאורו. כלומר: שכהן סומא אינו כשר לראות הנגעים, מאחר שאינו רואה. והכתוב מלמדנו; שבשביל לטמאות את הנגע, צריך לראותו.

הנה החיד"א בספרו 'שם הגדולים' ('מערכת גדולים' א י) מביא מדברי המהר"ח ז' צ"ל שכתב: שאליהו הנביא זכור לטוב נתגלה להראב"ד ובנו רבנו

השיב מעון בדרשותיו ותוכחותיו ומתק לשנו. וכבר בא לו אדם מישראל בביתו יום ש"ק אחר הדרוש ונשק ידיו ואמר לו: "ידיע להוי להרב, כי הוא היה מוכן לעשות עבירה והיום הזה בשמעי דרוש האדון, תזרתי בי ונפקחו עיני".

"או בשתי או בערב לפשתים" (יג)
(מח)

כתב רבנו הנצי"ב מוואלז'ין בספרו 'העמק דבר': בכל הפרשה הקדים הכתוב צמר 'לפשתים' זולת בזה המקום. ולא דבר ריק הוא. ונראה דמזה למדו חז"ל דשתי וערב של 'פשתים' מקבל טומאה קודם לשו"ע (שתי וערב) של צמר. וכדתנן ב'נגעים' (י): **'שתי משישלוק... והאונין של פשתן משיתלבנו'**. ולא מיבעי לפרש"י 'סוכה' (יב): דאונין ש"פ משמעו קודם טויה והא דקרי לה שו"ע אינו אלא שיהיה מתוקן לעשות בהם שו"ע והיינו: משעת ליבון. אפילו לשיטת התוספות דדוקא אחר הטויה מכ"מ לבון באויר התנור הוא קודם שליקה ביורה. ומש"ה הקדים הכתוב בשו"ע 'פשתים' לצמר באשר הוא קודם לקבלת טומאה.

"זאת תהיה תורת המצורע... והובא אל הפהו" (יד ב)

כתבו רבותינו בעלי התוספות: **תיבת: 'והובא' יש מקום לקרותה בשתי תיבות: 'והוא כא' היינו: שהוא בא לבדו, לפי שאין לו מי שיביאנו, שהכל בדלים ומתרחקין ממנו, כמו שנאמר: 'פָּדָד יָשָׁב מחוץ לפתחה מושבו' (שם יג).**

"ושני תולעת ואזב" (יד ד)

פירש רש"י: 'מה תקנתו ויתרפא? ישפיל עצמו מגאותו כתולעת וכאזב'. הגאון הוא שורש התאווה. כי הגאותן מתאווה למלאות צורך גאותו. וככל

יצחק סגי נהור וכתבו על רבנו יצחק בן הראב"ד ש'הגם שהיה סגי נהור, מ"מ היה מכיר באדם בגלגוליו והיה מרגיש לפי הרגשת האויר לומר: זה חי וזה מת. והיה גדול בתפלתו, כרבי חנינא בן דוסא.

יש מקום להסתפק: אם היא כהן שיהא רואה דרך הרגשת האויר כרבנו יצחק בן הראב"ד הנ"ל, האם יחשב הדבר לראיה בכדי לטמאות את הנגע, או לא. ולכאורה נראה מלשון **"לְכָל מִרְאֵה עֵינֵי הַפֶּהוּ"** שדוקא ראיה הבאה ע"י העינים בכחה לטמאות את הנגע, אבל אם רואה באופן אחר, לא היא מתקיים בזה **"מִרְאֵה עֵינֵי הַפֶּהוּ"** בדוקא. ולא יוכל הכהן לטמאות הנגע.

"והתגלח נא את הפהו" (יג לג)

מה שבתורה כתוב: **"והתגלח"** עם את ג' רבתי (=גדולה), **כתב רבנו יעקב בעל הטורים:** שבא הדבר לרמוז בזה על ג' ש'צריכין גלוח גדול', כלומר: שצריכים לגלח כל מקום שיש בו שיער. ואלו הם: הנזיר, המצורע והלוים.

וב'משך חכמה' כתב באופן אחר: שבא הכתוב לרמוז באות ג' זו; **'ששלושה לאוין נדחים בתגלחתו שער זקנו ואף אם הוא כהן דכתיב בו לאוי יתירא ונזיר והוי' ג' לאוין כולם דוחה אותן תגלחתו דמצורע ופשוט.**

"וְטָמֵא טָמֵא יִקְרָא" (יג מה)

פירש רש"י: 'משמיע שהוא טמא ויפרשו ממנו'. גם האדם המדבר דברי תוכחה ומשמיע לרבים מהו **"טָמֵא"** ומהו **"טָהוּ"**, מזכה הרבים ומאיר עיניהם **"לְהַבְדִּיל בֵּין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוּ"**, שידעו את הדרך בה ישכון האור, אורה של תורה, היאך לעשות רצון אבינו שבשמים. **החיד"א ב'שם הגדולים' מביא, על מורנו הר"ר אליהו הכהן מרבני איזמיר: 'חיבר יותר משלשים חבורים, מספר הסמוך לארבעים. והיה אפטרופוס גדול לעניים, שהיה הולך וקובץ על יד על יד מהגבירים ומחלק לעניים. ורבים**

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

'יומא' (סב:). אך אי אפשר שיהיו שוין לגמרי שהרי אמרו חז"ל: שאפילו חיטה, אין חיטה הדומה ממש לחברתה. אלא שצריך להשתדל שיהיו דומין עד כמה שאפשר. וכמש"כ בזה ב'תוספות ישנים' במסכת 'יומא' תחילת פרק 'שני שעירי' ובודאי שמסתבר לומר שהצפור הנראית יותר יפה מצוה לעשותה לצפור השחווטה שבה מתקיים כעין קרבן. ולכן כתוב בה: "צפור" מלא. אבל "הצפור התנה" נכתבה חסר, שהיא הגרועה יותר. ומה שכתוב אח"כ: "נטבל אותם ואת הצפור התנה קדם הצפור השחווטה" חסר, אף שמדבר בצפור השחווטה, י"ל: משום שאחר שנשחטה ונאסרה בהנאה ונעשית מצוטה, מעתה בטלה חשיבותה. (אך גבי בית המנוגע, נשתנה הסדר. ושם צריך טעם אחר). ■

אחרי התאווה. ודע כי יותר קרוב להקרא חכם, מי שנפשו נמשכת אחר הפני החכמה וקיום דברים בהנהגותיה, אע"פ שעדיין לא למד החכמה, מן הנמשך אחרי התאווה, אף שכבר למד החכמה.

"נשתט את הצפור האתת" (יד ה)

כתב רבנו הגר"ח קנייבסקי שליט"א בספרו 'טעמא דקרא': יש לבאר מדוע נאמר כאן בכתוב תיבת: "צפור" מלא עם האות וי"ו ואילו לגבי "הצפור התנה" נאמר בכתוב תיבת: "צפור" חסר האות וי"ו? אלא שהנה שני צפורי המצורע מצוותן שיהיו שוין. כמבואר בגמרא במסכת

שהאדם שפל, כן תאוותיו פוחתות והולכות. ומן הענין לציין כאן, את דברי החסיד רבנו יונה בפירושו ל'משלי' (כג כד) על הפסוק: "גיל יגיל אבי צדיק ויולד תקם ישמח בו" שהשמחה, היא גדולה מן הגילה. על כן יזכיר הכתוב את השמחה על החכם, כי יש בו בחכם שתי מעלות; גם שהוא צדיק וגם שהוא חכם. כי לא ישבח שלמה המלך ע"ה את החכם, אם אינו צדיק.

וממשיך רבנו יונה וכותב בלשונו: 'גם לא יקרא חכם, זולתי זה הנמשך אחרי הנפש החכמה. כאשר לא יקרא ישר, מי שהוא מכיר את היושר אם אין נפשו ג"כ נמשכת אחרי היושר. ואמרו המוסרים; אל תדמה בנפשך שאתה חכם, כל זמן שאתה רואה את נפשך נמשכת

חמישי-שבת עם הרב אמנון יצחק שליט"א

אמנון יצחק שליט"א!

במלון כינר

בפרשת בהעלותך

י"ד-טז סיון 2010-29/5-27

03-6777779 557 שלוחה בין השעות 9:00-15:30

הישיבה בהפרידה מלאה בלבד!

זכאי "חי כפלים" 50% הנחה זכאי "כח כפלים" חינם!

נסיעה

לקברות הצדיקים

עם הרב אמנון יצחק שליט"א

ביום שלישי

יב' סיון 25/05/10

יציאה מנקודות האיסוף בשעה 7:30 בדיוק

הרשמה במשרדי 'שופר'

רח' מתתיהו 10, בני ברק 03-6777779

שו"ת חברותא

היכן עדיף לזור?

מערכת חברותא

מיוחדת ל'גנזי המלך'

שאלה: האם יש עדיפות בקביעת מקום המגורים בהתייחס לשכנים באותו אזור?

תשובה: מצינו בדברי חז"ל שיש להמנע מלגור בשכנות לאנשים רעים ולהשתדל לגור בשכנות לאנשים טובים.

וכך הם דברי המשנה במסכת 'אבות' (א ז): **'נמאי הארכלי אומר: "הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע ואל תתיאש מן הפרענות"'**.

ומבאר ר' עובדיה מברטנורא שיש שתי סיבות לכך: האחת: **'שלא תלמוד ממעשיו'**. והשניה: **'שלא תלקה עמו במפלתו'**. כי אוי לרשע ואוי לשכנו'.

עוד שנינו במשנה מסכת 'אבות' (ב ט): **'צאו וראו איזוהי דרך השקה שידבק בה האדם? רבי אליעזר אומר: "עין טובה". רבי יהושע אומר: "קבר טוב". רבי יוסי אומר: "שכן טוב"'**.

ומבאר ר' עובדיה מברטנורא: **'קבר טוב'** - שמוכחו, כשרואה אותו עושה דבר שאינו הגון. **'שכן טוב'** - מצוי אצלו בין ביום בין בלילה. ואילו חבר טוב אינו מצוי אצלו בכל עת'.

ומסיפה המשנה, מאידך: **'צאו וראו איזוהי דרך רעה שיתרחק ממנה האדם? רבי אליעזר אומר: "עין רעה". רבי יהושע אומר: "קבר רע". רבי יוסי אומר: "שכן רע"'**.

ואף תפלה מיוחדת תקנו חכמים לומר בכל יום כדי להנצל משכן רע ('ברכות' טז): **'הי יצונו... שתצילנו... מאדם רע ומפגע רע, מחבר רע, מיצר רע משכן רע'.**

האשה החשודה שסתה תחת בעלה] לבית דין הגדול שבירושלים ומאיימין עליה כדרך שמאיימין על עדי נפשות [ונתנים לה פתח הצדקה, כדי שתודה ולא יצטרכו להשקותה במי סוטה]. **אומרין לה: "בתי! הרבה יין עושה, הרבה שחוק עושה, הרבה ילדות עושה. הרבה שכנים רעים עושים"'**.

ונסיים בדברי חז"ל על המושגים: **'אוי לרשע ואוי לשכנו'** בדברי הילקוט שמעוני על פרשת 'קרח' (רמז תשנ):

'וַיִּקְרְאוּ לְפָנֵי מֹשֶׁה וְאָנְשֵׁים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמְאֹתָיִם נְשִׂאֵי עֵדָה' (במדבר טז) - מיוחדין שבעדה. **'קראי מועד'**

- שהיו יודעין לעבר שנים ולקבוע חדשים. **'אנשי שם'** - שהיה להם שם בכל מקום. ודתן ואבירם.

מכאן אמרו: **'אוי לרשע ואוי לשכנו. טוב לצדיק טוב לשכנו'**.

בני ראובן, שהיו שכנים לקרח, שהיה שרוי בדרום, דכתיב: **'משפחת בני קרח יתנו על דרך המשכן תימנה'**

(במדבר ג) ודגלו של ראובן סמוך להם, שנאמר: **'דגל מחנה ראובן תימנה'** (שם ב). אבל דגלו של יהודה היה במזרח ויששכר וזבולון עמו. שנאמר: **'נתחנים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה'**. וכתיב:

'נתחנים עליו משה ויששכר וזבולון ויהויהוה' (שם ב). אבל דגלו של יהודה היה במזרח ויששכר וזבולון עמו. שנאמר: **'נתחנים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה'**. וכתיב:

'נתחנים עליו משה ויששכר וזבולון ויהויהוה' (שם ב). אבל דגלו של יהודה היה במזרח ויששכר וזבולון עמו. שנאמר: **'נתחנים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה'**. וכתיב:

'נתחנים עליו משה ויששכר וזבולון ויהויהוה' (שם ב). אבל דגלו של יהודה היה במזרח ויששכר וזבולון עמו. שנאמר: **'נתחנים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה'**. וכתיב:

'נתחנים עליו משה ויששכר וזבולון ויהויהוה' (שם ב). אבל דגלו של יהודה היה במזרח ויששכר וזבולון עמו. שנאמר: **'נתחנים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה'**. וכתיב:

'נתחנים עליו משה ויששכר וזבולון ויהויהוה' (שם ב). אבל דגלו של יהודה היה במזרח ויששכר וזבולון עמו. שנאמר: **'נתחנים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה'**. וכתיב:

'נתחנים עליו משה ויששכר וזבולון ויהויהוה' (שם ב). אבל דגלו של יהודה היה במזרח ויששכר וזבולון עמו. שנאמר: **'נתחנים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה'**. וכתיב:

'נתחנים עליו משה ויששכר וזבולון ויהויהוה' (שם ב). אבל דגלו של יהודה היה במזרח ויששכר וזבולון עמו. שנאמר: **'נתחנים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה'**. וכתיב:

'נתחנים עליו משה ויששכר וזבולון ויהויהוה' (שם ב). אבל דגלו של יהודה היה במזרח ויששכר וזבולון עמו. שנאמר: **'נתחנים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה'**. וכתיב:

'נתחנים עליו משה ויששכר וזבולון ויהויהוה' (שם ב). אבל דגלו של יהודה היה במזרח ויששכר וזבולון עמו. שנאמר: **'נתחנים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה'**. וכתיב:

עזבנו את 'בזק'
 כי אין עם מי לדבר
 והכי טוב בחוץ...
www.shofar.net
 מספרנו: 03-6777779
ובנוסף:
 0732-776776

פרסום ב'שופר'
 חכשיו נתנת האפשרות לפרסם תשדירים בהרצאות הרב בשדור חי לכל העולם!
 עשרות אלפי צופים בכל יום!
 ובנוסף, באנרים פרסומיים באתר האינטרנט ובעלון 'גנזי המלך'
 במחירים אטרקטיביים
 ובחשיפה לצבור נרחב!
יעקב 0732-406525

*סיסמא חיוך
 ופאה גזאול לוי!
 אשפה
 בארץ זבולון!*

חמישים השקלים של ראובן כץ

מאת הרה"ג יוסף הירש שליט"א

ישתמש עם החמישים ש"ח שבידו לקניית מאכלי השבת כדי לקיים מצות עונג שבת, אף שיתבטל מקיום מצות "פְּיוּמוֹ תַתֵּן שְׁקָרוֹ"? הוא פונה אל ביתו של הרב בכדי לשאול כדת מה לעשות ולבו מלא תקוה אולי תמצא עצה, שיוכל לקיים את כל המצוות יחד.

לתיקון, מר שמעוני מוסר לו תמעיל ומבשר לו שדמי התיקון 50 ₪ בלבד. כעת חוכך ראובן כץ כיצד עליו לנהוג? האם עליו לתת את כל הכסף שבידו למר שמעוני ולקיים בזה מצות: "פְּיוּמוֹ תַתֵּן שְׁקָרוֹ" ('דברים' כד) אף שיתבטל מקיום מצות עונג שבת. או שמא,

ראובן כץ היה אדם דל אמצעים, שבדוחק רב היה מנהל את החזקת בני ביתו. הגיע יום שישי ערב שבת קדש ובידי ראובן כץ היה סך חמישים ש"ח בלבד, עימם יצא לשוק לקנות מאכלים לענג בהם את השבת. בדרכו פגש את מר שמעוני, כשבידו מעילו של ראובן כץ שנמסר לו אמש

ההשתתפות בשעור ב'אולפני שופר' פתוח לציבור הרחב רח' מתתיהו 10 בני ברק,

התשובה לשאלה הנ"ל תנתן בשעור ביום חמישי בשעה 20:30 בערב בלמוד עם חברות בשיבות 'אהל יהודה' ניתן לצפות בשדור חי באתר שופר: www.shofar.net

אינני גברת מושקוביץ?

תקציר התשובה:

בדבר הנתבעת שהכחישה את זהותה וביה"ד רוצים להסתמך על עדות בתה הקטנה שאמרה שהם משפחת 'מושקוביץ', מבואר ברמ"א (ל) שעד אחד אינו נאמן גם בדבר העתיד להתגלות ולהתברר. אך נראה עפ"י שו"ת הריב"ש (קנה) שיש דברים שעומדים להתגלות ביותר כמו זהות של אדם וכיו"ב ובזה גם עד אחד נאמן ולפי"ז נראה שזהו גם הבאור בשו"ע (ח"מ מט ב) דעדים החותמים על שטר ללוה רשאי לסמוך שזהו שמו של הלוה (וא"צ לחשוש שמא המלוה מחתים אותם) ע"פ עד אחד וקרוי. והוא הדין בנדון זה, אפשר לסמוך על עדות הבת. וכן יוצא מדברי החזו"א (אה"ע"ז קא סק"ה). ובלבד שלפי הענין, הדבר עתיד להתגלות שיש להם מכרים בארץ זו וכדו'.

ובריב"ש (קנה) כתב: דצריך שיעידו שלא בשעת מעשה. ופ"ל ה"בית יוסף (אה"ע"ז קנז) דצריך שיעידו כמסיה לפי תומו. ולפי"ז דוקא אם הבת לא ידעה שבעדותה היא מחייבת את האם, נאמנת.

ובנדון השטר, שהיתה טעות בשם הפרטי של הלוה, יש להכשירו עפ"י מש"כ הרא"ש (סוף סח) דאפילו החליף ביו רחל ללאה כשר, כל שניכר שזהו ט"ס.

"אוצרות חיים" במלון "כינר CLASSIC" טבריה

נאכל חלואי אנשים

הנצח ארגון א"א:
הרב יהודה יוספי שליט"א
הרב מנחם שטיין שליט"א
הרב יעקב אליצור שליט"א
הרבנית שושנה מלול תחי

גבנאי:
הזמרת חדוה לוי תחי -
ערב מלא שמחה וריקודים
נאווה תהילה ישראל תחי -
סיפור אישי מלא הומור
שמעון פרץ וליאור שטרן
במופע סטנד אפ חדש
חני ששון - חיתוך ופיסול בירקות והמון טיפים
רינה - תקליטיית "מכוב עולה"

הקייטנה תתקיים בתאריכים:
י'-ג' סיון (26.5.10-28 למנינים)
ימים ראשון עד רביעי

התנהלה וצוות ארגון
"אוצרות חיים" 03-6880091 050-3131741/0

פנסיין מלא אחות צהרית בתנע ובעיבה
אתר קניות קייקים (בתשלום סיפוי)
קוסמטיקה לנשים

שי לכל משתתפת

פנסיין מלא אחות צהרית בתנע ובעיבה
אתר קניות קייקים (בתשלום סיפוי)
קוסמטיקה לנשים

פנסיין מלא אחות צהרית בתנע ובעיבה
אתר קניות קייקים (בתשלום סיפוי)
קוסמטיקה לנשים

שידוכים באמונה

משרד שידוכים למגזר החרדי והדתי לאומי

חדש!!! אפשרות ארוסא גינא

ארוסאבא נצוים רבים ברגבי הארץ

1599-500-811

עוד תהג מתן ותורה

מבצע 302 עמודי כרומו בצבעים ב-30 ש"ח בלבד

עולם התשובה

בהוצאת ארבע מופות

הגר"ח קנייבסקי מעין בספר 'עולם התשובה'

הזמנת כבוד

לכבוד ידידינו השותפים היקרים והנאמנים במפעל הגדול של פרויקט החברותות – רב ותלמיד

ברגשי כבוד והערכה רבה ובשמחה של מצוה הננו מתכבדים להזמיןכם

למעמד חיזוק והוקרה של 'פרויקט החברותות'

לכבודה של תורה

ולעילוי נשמת הגאון הגדול רבי יהודה שפירא זצוק"ל

המעמד יתקיים ביום חמישי ט"ו באייר תש"ע 29 אפר' 2010 (בשעה 19:00 בערב)

באולמי 'ארמונות חן' רחוב שלמה המלך 29 בני ברק

בהשתתפות גדולי תורה ויראה

בראשות מרן הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן שליט"א

19:30-19:00 התכנסות וסידור חברותות - רב ותלמיד

20:00-19:30 הקרנת מצגת מתהליך פעילות הפרויקט

20:30-20:00 תפילת ערבית ברוב עם

ודברי פתיחה ע"י הרב הגאון ר' אברהם שלמה ליבוביץ שליט"א

21:00-20:30 שיר תפילה של המשגיח רבי ל. י. ש. שליט"א

הישאלה השבועית העולמית/ ע"י הרב הגאון ר' מרדכי בונם זילברברג שליט"א

22:00-21:00 דיון פומבי ברבים בחברותות בנושא הישאלה השבועית העולמית/

כניסת מרן ראש הישיבה רבי אהרן לייב שטיינמן שליט"א

22:30-22:00 תירוץ השאלה ודברי חיזוק מפי מרן ראש הישיבה שליט"א

שיר הודאה של המשגיח רבי ל. י. ש. שליט"א

23:00-22:30 דברי חיזוק על ידי הרב אמנון יצחק שליט"א

23:00 חתימת הערב על ידי שלשה סיפורים מיוחדים מבאי הכינוס

בתוכנית: שי נאה ינתן לכל משתתף! כיבוד קל! חניה בשפע במקום!

מקום ישמר למאשרים השתתפותם בפקס. 073-2776703 וב- yonatan-z@shofar.net